

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Vliv rosekruciánství na Hermetický řád Zlatého úsvitu

Autorka práce: Kristýna Žáčková

Akademický rok: LS 2017/2018

Studentka Kristýna Žáčková si zvolila zajímavé téma, jehož rozsah však představuje výzvu na zpracování. Jejím cílem bylo zjistit, jak moc a v čem konkrétně mohl fenomén rosekruciánství ovlivnit formování, vnitřní učení a praxi v nejslavnějším magickém řádu všech dob – Hermetickém řádu Zlatého úsvitu.

Hlavní část práce se skládá ze třech kapitol. V první kapitole nazvané „Rosekruciánské bratrstvo“ studentka představuje pozadí vzniku fenoménu rosekruciánství v 17. století, včetně stručného představení rosekruciánských manifestů, vyjadřuje se k jejich autorství, krátce představuje ideové základy, které ovlivnily formování rosekruciánství a co je nejdůležitější – představuje stav bádání v oblasti západního esoterismu, pod který rosekruciánství i Zlatý úsvit spadají. Druhá, obsahově kratší, kapitola stručně seznamuje s Hermetickým řádem Zlatého úsvitu, okolnostmi jeho založení a historií tohoto řádu. Třetí kapitola nazvaná „Rosekruciánské motivy a hermetický řád Zlatého úsvitu“ představuje zpracování odpovědi na výzkumnou otázku studentky. Nejprve obecně v první podkapitole načrtává vliv fenoménu rosekruciánství na Zlatý úsvit a posléze představuje na třech příkladech konkrétní způsoby, jakými byl Zlatý úsvit ve svém učení i praxi ovlivněn rosekruciánstvím. Následuje seznam použité literatury, která je většinou anglická a šest stran barevné přílohy.

Z formálního hlediska studentka splnila zadání a práce obsahuje i všechny náležitosti, které jsou na bakalářskou práci kladeny. Rád bych vyzdvihnul, že se Kristýně Žáčkové povedlo velmi úsporným způsobem (rozsah textu práce nepřekročil 60 stran) pojednat o komplexním a poměrně i složitém tématu. Práce s citační normou ISO690 je v pořádku, včetně seznamu použité literatury. Na posuzované práci chci vyzdvihnout několik věcí. Mezi počátky rosekruciánství a formováním Zlatého úsvitu je propast více než 250 let, a tudíž musela Kristýna Žáčková prozkoumat a zpracovat velké množství zdrojů, aby byla schopná posoudit případný vliv rosekruciánství na zmiňovaný magický řád a relevantně tak zodpovědět svou výzkumnou otázku, což se jí bezesporu povedlo. Další skutečnost, která stojí za zmínku je snaha o komplexní pojednání o zkoumaném fenoménu – od reflexe vývoje akademického výzkumu západního esoterismu až k detailům pojednávajícím o protestantském pozadí prvotní rosekruciánské myšlenky. Nakonec bych rád vyzdvihnul práci s cizojazyčnou literaturou, kde Kristýna Žáčková prokázala, že problematice rozumí a s literaturou umí pracovat. Její práce tak přesahuje standartní podmínky kladené na bakalářskou práci.

Nyní se vyjádřím k formálním nedostatkům práce. Místy autorka práce svá tvrzení nedokládá dostatečnými důkazy nebo nevysvětluje, v čem je právě daná myšlenka důležitá. Např. na s. 38 píše o Zlatém úsvitu jako o řádu, který „syntetizoval materiály do praktického a efektivního systému, což nikdy předtím a dodnes žádný řád nedokázal“, nedozvídáme se však proč to tak

je a v čem tkví originalita přístupu Zlatého úsvitu, ani co bylo hlavním důvodem pro takové tvrzení autorky. Jiný příklad nedostatečného odůvodňování autorčiných tvrzení je např. na s. 13, kdy nám představuje pohled historičky Yatesové týkajícího se jejího názoru na „magické myšlení“ – tvrzení není plně vysvětleno a zdůvodněno, proč si jej autorka do své práce vybrala, když s ním nakonec vůbec nepracuje a ani jej nijak dál moc nevysvětluje, takže celý argument je spíše matoucí. Další podobně matoucí formulace jsou na několika dalších místech práce, zejm. na s. 14-17, kde se autorka snažila ukázat ideové kořeny rosekruciánství. Tuto snahu spojila ještě s představením starého výzkumného pohledu na hermetismus a západní esoterní tradice. I když sice autorka argumentuje, že chce představit „starý pohled“, místy to z textu není dostatečně patrné (např. s. 15) a zasloužilo by si to znovu více zdůraznit. Autorka za sebe vzájemně zaměňuje pojmy paradigma a diskurz (s. 11-12), pravděpodobně díky přejímání terminologie ze zahraniční literatury, kde jsou tyto pojmy při debatách k tématu občas taktéž zaměňovány. Za největší mínus práce považuji její jazyk. Text je zbytečně hutně a složitě psaný. Do budoucna by pomohlo, kdyby autorka psala jasněji, jednodušeji a svá tvrzení lépe dokládala a vysvětlovala důvody, proč daná tvrzení zařadila do textu.

Obsahové/argumentační nedostatky jsou jen minimální. Jediné, co bych práci Kristýně Žáčkové vytкнуł po argumentační stránce je nedostatečně jasné vysvětlení rozdílu mezi starým a novým úhlem pohledu na problematiku konceptu hermetismu. Žáčková to sice na s. 11-12 činí a správně poukazuje, že to, co nazýváme jako renesanční hermetismus je jen akademickým konstruktem. Mnohem spíše by se mělo mluvit o křesťanském platonismu na jehož základě byla nově redefinována magie a další koncepty používané renesančními učenici. Celá pasáž by si však zasloužila podrobnější a jasnější vysvětlení starého a nového výzkumného pohledu na problematiku. Vzhledem k hlavnímu cíli práce se však jedná spíše jen o menší pochybení.

Jako celek práce Kristýny Žáčkové splňuje zadání práce i náležitosti na bakalářskou práci požadované. V diskusi při obhajobě práce by měla Kristýna Žáčková stručně zrekapitulovat rozdíly mezi starým (tzv. paradigma Yatesové) a novým úhlem pohledu na problematiku (nejen) renesančního hermetismu, které v práci již částečně zazněly, ale zasloužily by si detailnější pojednání. Práci navrhuji k hodnocení stupněm **B** s možností zlepšení na **A**, pokud se studentka uspokojivě vyjádří k výše navrhovanému tématu rozpravy během obhajoby.

V Radvanicích 15. 7. 2018

Mgr. Pavel Horák, Ph.D.

